

MENCIONS ANT. Figura «*La Cella* (en terme de Dénia)» en l'índex del Reial Patrimoni (copiat en el S. XVI), f° 104; Mtz.Fdo., BSCC 1935, p. 205; fóra recerca vana esperar més dades antigues de la forma del nom d'un poble de tan poca grandària i de tan escassa personalitat independent; em limito a anotar que figura *La Sella* o *Çetla*, amb 22 moriscos en el cens de 1609 p. p. Reglà (p. 118), i amb 10 i 15 en els censos de 1563 i 1602 (Lapeyre, 43). I *Cetla* en un doc. de 1544 (cit. junt amb Mirarosa) (*El Arch.* II, 342.24 i 10 4f.).

Majorment havent-hi a la vista una ETIM. ben raonable: l'ar. *šīṭla* o *saṭla* «cetra», o sigui una mena de caduf, galleda o setrill. Car som en un dels rodals on hi ha més regatge a la menuda, amb sènies i els seus cadufs o galledes de poar, en pous de regatge improvisats. El nostre RMA registra *šīṭla* a les pp. 620 i 129, amb trad. «vas» i glossa catalana *cetre* (i «*satal vas*», p. 117); PALC: «acetre: *çátal* pl. *axtól*» (92b13. 20 5), i Dozy també *saṭl* en el gloss. àrabo-lusità de Leyden («*solidum*» prob. error per *situla*) (*Suppl.* I, 163); *σῦτλα*, mot copte, reportat pel Jawaliki. Tot, manlleuat del ll. šīṭULA 'galleda' (cf. arts. *selló* i *setrill* del DECat).

Amb una curiosa contraprova: Toll del *setrill*, nom d'una gorga en el riu de Bocairent (xxxiv, 59.16). Una de dues, doncs: el nom del poblet denier vingué del ll. šīṭULA directament, pel mossàrab, o per mitjà del manlleu àrabic; car al costat del nom genèric *šī(a)l* en àrab hi havia, com sempre, un *šīṭla* «nomen unitatis».

I també és acceptable que aquesta etim. es repeteixi en l'homònim II: *Sella*, poble veí de Cocentaina, qua hom sol distingir com *Cetla de Núñez* (SSiv., 189); ³⁵ i altres en diuen *Sella de Muro*, car en el S. XVI era ane de la parròquia de Muro, i li trobaven 10 «cristianos nuevos». Sembla que és el que figura, amb 10 o 13 moriscos, en els censos de 1562 i 1602 (Lapeyre, 44) i amb 12 en el de 1609 (Reglà, 116); en aquest ⁴⁰ amb la grafia *Selga*, amb un nexa *lg* qui sap si altra evolució del -RL- originari; car també Cavanilles li dona la singular grafia *Selba* (II, 159).

En tot cas evitem tota confusió amb *Sella*, poble important de la Marina, al peu de l'Aitana, del qual ja ⁴⁵ he donat una etim. diferent i ben clara, en art. a part. No sé de quin dels tres és la biblgr. que dona una nota de Lz. Vargas I, 110, sobre «*La Sella*».

-SET(R)Í: BINISSETRÍ o BINISSETÍ, mall.

Possessió molt antiga i important en el terme d'Inca, ja prop de la r. de Búger. Oït *binisatí* a Inca (XL, 48.12; també Masc. 10B11). Però *Binisetí*, poss. do- ⁵⁵ ble, en el m. Despuig; -*tri* igualment en Quadrado i Alcover (BDLC xiv, 151).

El que llegim en el Rept. és «*Alqueria Beni-Setir Axarquía*» (Bof., 83), que Quadrado (cf. 456) hi identifica. Tenim, doncs, 3 variants: -*tí*, -*tri* i -*tir*: confir- ⁶⁰

mada aquesta, encara, per un doc. de 1279.¹

ETIM. El NP àrabic que es combinà amb *Beni-*, havia de ser, segons les dades antigues, de l'arrel *str*, general i molt viva en àrab, amb el sentit de 'tapar, cobrir amb un vel'; especialment 'cobrir-se, mostrant-se púdica i casta' (una dona); d'aquí diversos NPP, entre ells *Sātrā* f. a Aràbia i a Algèria (GGAlg., 348b), i també *Māstār* i *Māstūra*: Hess, 28ab i GGAlg. La forma *Sātir* és l'adjectiu de l'àrab comú en el sentit de 'cast, púdic' (Belot etc.); també en RMA *absconso*, *absconse* (115b), en el qual aquesta arrel apareix plenament descabdellada en l'article *abscondere* (224.3); també *sātir* i *sattār*; i amb glossa «coperire se».

En el vol. I, 262-263, ja vàrem tractar d'aquest complex toponímic mostrant que aquí s'havien sumat (i en part confós) altres noms dels termes veïns, en particular *Son Setr(i)* de Muro i el *Pont Setri* de St. Joan de Sineu, provinent aquest de PONTEM SUBTERIOREM (passant per **Setruir*).

D'altra banda, però, així com hi ha *sātir* i *sattār*, es degué formar un adj. *sātiri* (d'on la forma del Despuig etc.). I també hi pogué haver influència del gentilici ar. *sābtī* 'fill de Ceuta' (que en GGAlg., figura com NP). De tota manera totes les variants fonètiques s'expliquen ja per la suma i confusió de les etim. admeses en el vol. I amb el NP àrabic *sātir/sātir/sātrā*.

¹ On es llegeix «*Riera de Bini/etir*» en terme d'Inca (vol. I, 263, n. 33), evident error de lectura per Binisetir.

Setmar, NP, V. *Xammar*

Setri, Pons ~, V. vol. I, 262-263, cf. art. *Set(r)í*, supra *Setuna*, V. *Sabdén*

SETÚRIA, Vall de ~

És a l'extremitat superior de la vall del riu d'Aós, afl. dr. de la Valira, pertanyent a Andorra, que baixa per Aós, a desembocar prop de Civís, vora el límit entre Andorra i l'Urgellet. Oït *setúria* a Tor; id. (amb una *e* molt tancada, quasi *i*) a La Maçana (1932, Ll. v, 3); de nou (Exc. 23, Ll. i, 57) passant per Aós.

Amb versos magnífics, Verdaguer: «Una esmeragda en forma de petxina, / tota plena de perles y de flors, / és la vall delitosa de *Setúria*; / quan ab son bes primer l'alba l'arrosa, / sembla l'àurea conquilla a on, flayrosa, / del mar isqué la reyna dels amors» (*Canigó* IV, v. 101). També en *Excursions i Sojorns* (ed. ⁵⁰ Casac., p. 36): Vall de *Satúria*.

ETIM. a) En el DCEC, s. v. *seta*, vaig aventurar la idea de relacionar *Setúria* amb el cast. dial. *setura* (santand.): «lugar donde se crían setas» (bosc ple de bolets, potser ja en doc. de 1210); *seta* potser del gr. *σηπτά* 'coses en putrefacció'. Idea que aviat vaig trobar massa incerta (ja no la repeteixo en el DECH V, 233 i cf. 235a55).

b) En E.T.C. II, 37, suggereixo origen pre-romà: és perquè crida l'atenció la semblança amb un NL que deu ser basc: *Seturria* a la vall riojana d'Ezcaray (on